

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 90/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M., a. s., Č., zastúpenej advokátom JUDr. E. C., D., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „rozhodnutím“ Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/2 Pz 454/08-10 z 18. decembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti M., a. s., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. marca 2009 doručená sťažnosť spoločnosti M., a. s., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) „rozhodnutím“ Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/2 Pz 454/08-10 z 18. decembra 2008.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Generálna prokuratúra SR vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. VI/2 Pz 454/08-10 zo dňa 18. 12. 2008, doručeného sťažovateľovi dňa 07. 01. 2009, oznámil odmietnutie nášho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 04. 03. 2008, sp. zn. 9 Co/168/2007-237 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede, zo dňa 11. 05. 2007, sp. zn. 5 C/148/2002-215, a potvrdil oznámenie Krajskej prokuratúry v T. pod sp. zn. Kc 59/08-7 z 15. 07. 2008. Generálna prokuratúra SR v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla, že postup Krajskej prokuratúry v T. považuje za dôsledný a plne sa stotožňuje aj s výkladom krajského i okresného súdu vo vzťahu k § 17 a § 29 z. č. 182/1993 Z. z.

Pokiaľ ide o genézu celej veci treba uviesť nasledovné okolnosti:

Ing. A. C. a jeho manž. G. C., obaja bytom... Č. č... sa svojim návrhom zo dňa 25. 10. 2002 podaným na Okresnom súde Dunajská Streda, ako navrhovatelia domáhali proti odporcovi M., a. s. so sídlom... Č., aby súd uložil odporcovi povinnosť uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva k bytu v zmysle zák. č. 182/1993 Z. z., ako aj nahradiť trovy konania.

Okresný súd v Dunajskej Strede rozsudkom zo dňa 11. 05. 2007 vyhovel návrhu navrhovateľov a odporcom uložil, aby v lehote 5 dní od právoplatnosti rozsudku uzavreli s navrhovateľmi zmluvu o prevode vlastníctva bytu č... nachádzajúceho sa v obytnom dome č... na parc. č. 397/14 kat. úz. Č., vedeného na LV č. 954 za kúpnu cenu 11.914,- Sk. Zároveň súd priznal navrhovateľom náhradu trov konania. Prvostupňový súd vyššie uvedenú povinnosť uložil odporcom na základe § 29 ods. 8 zák. č. 182/1993 Z. z. v platnom znení s tým, že súd kvalifikoval odporcu ako obchodnú spoločnosť založenú družstvom vychádzajúc z § 17 ods. 3) písm. e) citovaného zákona...

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Trnave rozsudkom zo dňa 04. 03. 2008 rozsudok prvého stupňa potvrdil a odporcu zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia druhostupňový súd zhodne so závermi súdu prvého stupňa považoval za nesporné, že „došlo k vzniku akciovej spoločnosti (odporcu) ako keby ju založilo družstvo“, pretože P. sa pretransformovalo na akciovú spoločnosť M., ktorá prevzala všetky práva a záväzky družstva.

Listom zo dňa 13. 05. 2008 sme podali podnet na Generálnu prokuratúru SR na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e OSP v platnom znení proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 04. 03. 2008, sp. zn. 9 Co/168/2007-237 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede, zo dňa 11. 05. 2007, sp. zn. 5 C/148/2002-215 a listom zo dňa 24. 07. 2008 opakovaný podnet, s výsledkami, ako už to bolo vyššie uvedené.

Ako sťažovateľ máme za to, že počas celého doterajšieho konania v danej právnej veci konajúce súdy ako i prokuratúry právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa dôsledne nevyrovnali so všetkými nižšie uvedenými skutkovými a právnymi skutočnosťami:

Správne rozhodnutie danej právnej veci závisí od právnej interpretácie a správneho posúdenia otázky, či v danom prípade zakladateľom odporcu bolo P. ako družstvo, tak ako to má na zreteli § 17 ods. 3) písm. e) zák. č. 182/1993 Z. z., alebo odporca bol založený inými subjektami, z čoho potom plynie, že v danom prípade aplikácia ust. § 29 ods. 8 v nadväznosti na § 18, 18a zák. č. 182/1993 Z. z. nie je prípustná...

Z chronologického hľadiska je teda zrejmé, že najprv došlo k zrušeniu družstva a následne k založeniu akciovej spoločnosti - odporcu (opak by nedával právny zmysel z hľadiska transformačného procesu a ani príslušných ust. Obch. zák. týkajúcich sa jednak zrušenia družstva a následne založenia a. s.), z čoho potom logicky plynie, že zrušené družstvo, t. j. neexistujúci subjekt práva nemohlo byť zakladateľom akciovej spoločnosti, teda odporcu. Taktiež je dôležitým momentom, že P. nikdy nebol akcionárom spoločnosti M. a. s. Je evidentné, že zakladateľom odporcu ako novozaloženého podnikateľského subjektu boli výlučne fyzické osoby...

V ďalšom by sme stručne chceli poukázať aj na to, že podľa nášho názoru keď zákonodarca schválil zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a vymedzil o. i. možnosť odkúpenia určitej kategórie nájomných bytov nájomcami, vychádzal predovšetkým zo skutočnosti, že sa môže jednať len o také byty, ktoré nájomcovia dlhodobo užívali a v rámci nájomného splácali aj náklady spojené s výstavbou obytných domov. Bytové jednotky postavené bývalými J. resp. P. mali úplne odlišný právny režim od dotknutých bytov a ich hlavným cieľom bolo predovšetkým stabilizovať určitú skupinu pracovníkov ktorí boli v členskom a pracovnoprávnom vzťahu s družstvom... Ak by sa teda

na základe zákona č. 182/1993 Z. z. mali takéto byty predávať nájomcom za regulované ceny, došlo by k výraznému majetkovému zvýhodneniu malého počtu pracovníkov či členov alebo býv. pracovníkov či členov oproti ostatným dnes už akcionárom odporcu a takéto nájomcovia by sa vlastne dostali k značnému majetku bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom o to pričínili. Jednoznačne by tým boli diskriminovaní všetci ostatní dlhodobí členovia býv. J. a P. a teraz a. s., ktorí by dôvodne mohli tvrdiť, že takéto nájomníci sa vlastne obohatili na úkor ich majetku ako akcionárov odporcu.

Na základe hore uvedených skutočností, ako sťažovateľ zastávame názor, že závery vyplývajúce z rozhodnutí vydaných v danej právnej veci, boli arbitrárne a nebolo v nich odpovedané na naše vážne argumenty. Podľa nášho názoru súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je, aby v takýchto záveroch bolo jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnané so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre dané rozhodnutia vo veci podstatné a právne významné.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že „rozhodnutím“ generálnej prokuratúry č. k. VI/2 Pz 454/08-10 z 18. decembra 2008 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, napadnuté „rozhodnutie“ zrušil a vec vrátil generálnej prokuratúre na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd zistil, že namietaným postupom č. k. VI/2 Pz 454/08-10 z 18. decembra 2008 generálna prokuratúra vybavila opakovaný podnet sťažovateľky v súvislosti s nevyhovením jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 148/2002 z 11. mája 2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 168/2007 zo 4. marca 2008.

V namietanom „rozhodnutí“ generálna prokuratúra citujúc ustanovenie § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku popritom konštatovala, že už Krajská prokuratúra v T. (ďalej len „krajská prokuratúra“) oznámením č. k. Kc 59/08-7 z 15. júla 2008 sťažovateľke oznámila, že preskúmaním spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 148/2002 nebolo zistené porušenie zákona, ktoré by v danej veci odôvodňovalo podanie mimoriadneho dovolania.

Okrem iného generálna prokuratúra v liste uviedla: *„Vašej námietke spočívajúcej v tom, že Krajská prokuratúra v T. sa vôbec nezaoberala výkladom § 17 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. a teda sa ani dôsledne nevysporiadala s otázkou, či sa uvedený zákon pri výpočte ceny bytu na odporcu vzťahuje, uvádzam, že podľa môjho názoru sa krajská prokuratúra dôsledne vysporiadala so všetkými relevantnými skutočnosťami potrebnými k posúdeniu zákonnosti napádaných súdnych rozhodnutí, pričom s argumentáciou*

konajúcich súdov vo vzťahu k § 17 a § 29 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov sa stotožňujem.“

V závere podania generálna prokuratúra konštatovala, že týmto považuje opakovaný podnet sťažovateľky za vybavený, pričom ju zároveň poučila o charaktere a spôsobe vybavenia ďalšieho opakovaného podnetu.

Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd v súlade so svojou rozhodovacou činnosťou (I. ÚS 66/98, II. ÚS 201/03, IV. ÚS 21/05) takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažnosť sťažovateľky smeruje proti označenému oznámeniu generálnej prokuratúry, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že po krajskej prokuratúre ani generálna prokuratúra vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 148/2002 nezistila žiadne porušenie zákona, a teda ani dôvod na podanie mimoriadneho dovolania. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že na vyhovenie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je právny nárok, t. j. právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho akceptovanie a generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť.

Aj vo svojej rozhodovacej činnosti už ústavný súd vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 21/05). Z toho dôvodu generálny prokurátor nemôže odložením podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, t. j. jeho neakceptovaním, spôsobiť porušenie základných práv sťažovateľa (napr. II. ÚS 14/04, III. ÚS 261/07).

Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že súčasťou žiadneho zo základných práv (podľa ústavy alebo medzinárodnej zmluvy) nie je

aj povinnosť orgánu štátu podať mimoriadny opravný prostriedok na základe návrhu podnecovateľa (m. m. II. ÚS 168/03).

Predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Z týchto ustanovení možno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého patrí iba generálnemu prokurátorovi. Citovaná právna norma neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Voľná úvaha generálneho prokurátora o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie, je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené.

V namietanom prípade už krajská prokuratúra oznámením č. k. Kc 59/08-7 z 15. júla 2008 preskúmala, či v prípade rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Vybavenie sťažovateľkinho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania krajskou prokuratúrou preskúmala spolu so súvisiacim spisom okresného súdu aj generálna prokuratúra, ktorá sa stotožnila so závermi vyslovenými podriadenou prokuratúrou, ako aj so závermi všeobecných súdov. Na základe zistených skutočností generálna prokuratúra dospela k záveru, že v namietanom prípade nebolo zistené porušenie zákona, ktoré by odôvodňovalo postup podľa § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Tým bol podľa názoru ústavného súdu podnet sťažovateľky riadne vybavený, čo v okolnostiach prípadu vylučuje akúkoľvek príčinnú súvislosť medzi postupom generálnej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. zistenie takej možnosti porušenia jej základného práva, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Tieto skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že už na predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) bolo treba sťažnosť

sťažovateľky proti označenému „*rozhodnutiu*“ generálnej prokuratúry odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Pre odmietnutie sťažnosti ako celku už ústavný súd nerozhodoval o ďalších návrhoch uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2009